Nro 252
D. 19. Września.
PIĄTEK.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Przymierze z Elektorem Brandeburskim 1657.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Orkiestra Teatru Narodowego, utraciła iednego zswych pierwszych Artystów. JP. *Jan Kowałowski* (rodem Czech) wyborny Waltornista, po kilkodniowej chorobie, niedożywszy lat 30, wczoraj rozstał się z tym światem. Był także Kompozytorem rozmaitych dzieł muzycznych na Waltornię, oraz wynalazcą nowej *Trąbki* na której z powszechnem zadowoleniem znawców powielekroć dał się słyszeć.

Wczoraj było ciepła stopni 12.

Z Końskich. — Stałe zachowanie godności charakteru, dawanie z siebie pociągaiących przykładów dobrego życia, rozlewanie na sąsiady słodyczy szczerej i otwartej przyiaźni, otoż co nadaie niezaprzeczone do szacunku, wdzięczności i pamięci prawo. Z temi prawami nie wygaśniesz w naszej W. Xięże *Telesforze Skólimowski* były Gwardjanie OO. *Bernardynów Konwentu Kazanowskiego* pod miastem *Końskie.* Poznaj po tym głosie, sąsiadów przyiaciół żalem przez twe oddalenie dotkniętych i kiedy los, co nam cię odjął, niedozwolił żebyśmy zeb ani wynurzyli ci tak słusznie powzięte uczucia, niech twa skromność przebaczy że się pocieszamy pismiennem ich ogłoszeniem. Twoie w tych okolicach zasługi Kapłańskie, przymioty, które iako przełożony rozwinąłeś, czynność i gorliwość w zarządzie, wskutku których widziano tę restauracją murów Klasztornych, oparkanienie i te porządki w ogrodach i gospodarstwie saprowadzone, które widocznem stały się świadectwem, czynią cię godnym publicznej wzmianki; przyjm więc tu zserc pochodzące bezpochlebne zapewnienie niewygasłego szacunku, wdzięczności i najczulszej pamięci Obywateli przeszłej twej okolicy. Oby twoi następcy idąc tymże torem użyczyli nam radości mienia dla nich takichże uczuć. ***

Niektóre dzienniki Niemieckie, mówiąc o komecie, maiącym się ukazać w r. 1832, wróżą nam koniec świata, albo przynajmniej gwałtowne uderzenie ziemi. Nie będzie tu zapewne od rzeczy, powiedzieć cokolwiek o tej śmiesznej astrologji. Można sobie przypomnieć trwogę pospólstwa w r. 1773, do której iedno lub dwa wyrażenia źle wytłumaczone, z rozprawy sławnego astronoma *Lalanda*, powód dały. Iwówczas też niektóre osoby wierzyły, albo udawały że wierzą blizkiemu zniszczeniu ziemi; drżeli z obawy ludzie trwożliwi, a wiele nawet kobiet, iak powiadaią, poroniło; gdy tymczasem obrótniejsi, umieli korzysiać z próżnego przestrachu słabych umysłów. Nie można przypuścić, aby podobne niedorzeczności mogły się teraz wznowić. Szczegóły zaś następne, posłużą do okazania, że ieżeli niema innej przyczyny zniszczenia ziemi, tedy możemy się spodziewać kilka lat ieszcze przeżyć, po ukazaniu się złowrogiej gwiazdy, która za lat 4 zbliży się do ziemi. Kometa, maiący się ukazać w r. 1832, iest kometą lat 6 3/4, którego droga wyrachowaną

została we *Francji*, przez iednego z najznakomitszych astronomów, członka Akademji Nauk. Wszystko, co tylko pisano w Niemczech o tym komecie, gruntuie się na wypadkach otrzymanych w Paryżu. Wypadki zaś te, tak są zabezpieczaiące, iż najmniejszego nie czynią podobieństwa iakiejkolwiek katastrofy. Kometa r. 1832, w najbliższej swej od ziemi odległości, będzie oddalony przeszło na 16 miljonów mil. Mógłby się więc ieszcze tysiąckroć bardziej do niej przybliżyć, a nie dać słusznego do obawy powodu. W r. 1770, kometa ieden zbliżył się był o 750,000 mil (niemal 9 razy bliżej iak księżyc). *Laland* naznacza odległości 15,000 mil, w której kometa mógłby sprawić na ziemi iakikolwiek wyraźny nieporządek. Na czemże się więc gruntuie postrach, rozsiewany przez dziennikarzy niemieckich? Zapewne na tem iedynie, że ów kometa przejdzie bardzo blisko drogi ziemskiej (o 4 i pół średnie, 13 do 14 tysięcy mil), tak, iż gdyby w istocie ziemia znajdowała się w punkcie swoiej drogi, który będzie przez chwilę blizkim tego komety, mogłyby ztąd wyniknąć iakieś fenomena zatrważaiące. Lecz ten przypadek ieszcze teraz iest dalekim od podobieństwa na rok 1832. (Z Dz: Wileń:)

Z Odessy dnia 22 Sierpnia. (Z D. O.)

CESARZ Jmć zwiedzał ważne zakłady, które w ostatnich latach udoskonaliły się w Nowej-Rossji pod dozorem Admirała *Greig*, i miasto które codzień staie się ważniejszem i nabywa pomyślności. W d. 13 o godzinie 7 wieczorem N. CESARZ Jmć w towarzystwie N. CESARZOWEJ Jmci wsiadłszy na iacht *Uciecha*, pod Kapitanem *Rumiańców* udał się był do *Mikołaiowa*, gdzie 2 dni przepędził. Admiralicja założona w tem mieście, iej obszerne warsztaty okrętowe, tudzież 2 prywatne *Perowskiego* i *Serebrjana*, niedawno zbudowana uważalnia, opatrzona najpiękniejszemi narzędziami pod kierunkiem uczonego Astronoma, skład map, szkoła sterników, szkoła artyllerji, budowy odznaczaiące się równo iak przez długość iakoteż piękną proporcję, zajmowały z kolei uwagę NN. CESARSTWA Jchmość i zostały zaszczycone ICH bytnością. Porządek panuiący w zakładach publicznych, sposób iaki użyto, aby każdy swoiemu odpowiadał celowi, staranie, z iakiem zaprowadzone zostały wszystkie wynalazki, wszystkie metody, których doświadczenie okazało użyteczność, świadczą o gorliwości światłej, która kieruie administracją w *Mikołaiowie*; CESARZ Jmć oświadczył z tego powodu swoie upodobanie. Na warsztatach admiralicji zastał CESARZ Jmć 2 okręty o 64 działach tudzież ieden linjowy z 84, który niedawno był spuszczony. Na warsztacie *Perowskiego* widział CESARZ Jmć budowę okrętu linjowego i materjały potrzebne do innego trzechpokładowego, który niebawem będzie skończony. Na warsztacie *Serebrjana* fregatę, korwetę i kilka okrętów przewozowych. Roboty wykonywane na tych prywatnych warsztatach, czynią zaszczyt przemysłowi właścicieli i zdatności ludzi do tego użytych. N. CESARZ Jmć niemniej zachwycony był pięknością samego miasta *Mikołaiowa*, i szybkiem powiększeniem się iego obwodu. N. CESARZOWA Jmć zwiedziła szkołę przeznaczoną na wychowanie córek majtków; która z innemi dobroczynnemi zakładami dzieli szczęście być pod dozorem N. CESARZOWEJ Jmci Matki. CESARZ Jmć odprawiwszy przegląd 2ch bataljonów odwodowych pod rozkazami Jenerał-Porucznika Hr: *Witt*, wsiadł ze swoią N. MAŁŻONKĄ na iacht *Uciecha* i popłynął do *Odessy*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Stambułu*, że Lud Turecki na-

rzeka na teraźnieyszą woynę. Jmanowie czyli duchowni odprawiaią ciągle modlitwy po meczetach. Niektórzy lękaią się, aby Turcy niewymordowali wszystkich Chrześcian będących w *Stambule*, ieżeli w ostatniey potrzebie wywieszą chorągiew Machometa. Gdy niedawno wojsko Tureckie było przymuszone zamknąć się w *Warnie*, zamordowało wszystkich nieszczęśliwych Chrześcjan w tej twierdzy. Wszystkie okręty Tureckie znajduiące się pod *Stambułem*, są teraz bez różnicy uzbroione. Gdy marynarka Turecka niema dostateczney liczby majtków, przeto zabieraią z najniższej klassy ludzi. Niedawno wyruszyło z *Stambułu* do *Adryanopolu* 16 baterji lądowej artylleryi. W górach *Stanchas*, czyli w małym *Bałkanie* tworzą teraz linje wojska Tureckiego, które bronić będzie kanałów dostarczaiących wodę *Stambułowi*. — Jedna z Legacyi na przedmieściu *Pera* doniosła Sułtanowi o wyprawie 15,000 wojska Francuzkiego do *Morei*, poczym były częste narady w Dywanie; niektórzy z Minstrów Tureckich radzili wydać wojnę Francyi. Dotąd nieprzedsięwzięto w tej mierze pewnego środka, iednak kazano Baszom państwa i Dowódcom twierdz, aby się mieli na ostrożności, w czasie gdyby Francuzi łącznie z zbuntowanemi Grekami zbliżyć się mieli do ich Baszostw, wszczególności zaś oświadczono Wice Królowi Egiptu, aby syn iego *Ibrahim* nieustępował z swoiem wojskiem z *Morei*. Sułtan, który oprócz skarbu publicznego, posiada ieszcze skarb szczególny; rozkazał niedawno wypłacić znaczną summę na załatwienie wydatków woiennych. Dotąd Sułtan wypróżnił iuż powiększej części szkatuły bogatych Ormian, Greków, Żydów a nawet i Turków, nakoniec przyszło iuż do tego że rząd turecki chce sprzedać dobra należące do *Meczetów*, zachodzi iednak pytanie kto ie kupi, gdy każdy z bogatych mieszkańców Turcji stara się ukrywać zapasy pieniężne, aby mu ich do reszty nie zabrano pod różnemi pozorami. *Sułtan* rozkazał teraz bić nową monetę maiącą ieszcze mnieyszą wartość iak ostatnia. Policja z największą przezornością czuwa nad stolicą, wyśledziła niedawno kilka spisków, maiących za cel Sułtanowi odebrać życie. — Donoszą z *Madrytu* że chociaż poseł Hiszp: przy dworze *Lisbońskim* P. *Kampuzano*, złożył dostojność dyplomatyczną, iednak bawi ciągle w tej stolicy i posiada szczególne zaufanie owdowiałej królowy *Portugalskiej*. — Dnia 4 b. m. odbyło się w Paryżu sołenne nabożeństwo w kaplicy tamecznego Poselstwa Cesarsko *Rossyjskiego*, a to na pamiątkę Koronacji N. Cesarza MIKOŁAJA I. na którem znajdowali się wszyscy w tej stolicy bawiący panowie *Rossyjscy* i *Polscy*. Po odśpiewanem *Te Deum*, dał Poseł tegoż Państwa świetny obiad. — O zmarłym Profesorze *Gall* donoszą ieszcze, że ten przez swoią, można mówić, nadzwyczajną umieiętność zarabiał wiele pieniędzy, ale też i wiele wydawał, a szczególnie za iedzenia i za napoie, był także amatorem różnych osobliwości za które wydawał znaczne summy. W *Montruż* zakupił 4 morgi gruntu z laskiem, na tym grunćie wystawił piękny dom i przepyszny ogród, na co wydał 100,000 fr., założył także małą menażerją dla własnej rozrywki. — W *Paryżu* wystąpił niedawno nowy *Improwizator* nazwiskiem *Prudel*, wkrótce improwizować będzie traiedją w 5 aktach. — Donoszą z *Ameryki* że *Boliwar* przybył w miesiącu Czerwcu do *Bogoty*, gdzie wystawiono dla niego wyniosłe siedzenie na tamecznym placu; gdy zasiadł, przyjmował życzenia urzędników i znakomitszych obywateli, zapewniwszy naród iż pozostanie w kraiu, i ca-

łą siłę obróci na obronę iego, chroniąc od rozruchów i anarchji. — Służąca u iednego z Obywateli *Londynu*, niezmierna amatorka książek z romansami, od lat kilku czytywała w łóżku do północy, niedawno usnęła kończąc romans *Rinaldo Rinaldini*, świeca zapaliła iej suknią, a biedna literatka spaliła się zupełnie. —

DONIESIENIA.

W Głuchowie Wsi dziedzicznej Wgo Wolffa, na Trakcie głównym Krakowskim między Tarczynem i Grojcem o mil 5 od Warszawy położonej są do sprzedania Tryki Hiszkańskie czystej rassy elektoralnej za cenę 6, 8 i 10 Dukatów, są tam także Maciory tejże samej rassy stare wybrakowane do zbycia, lecz które ieszcze są zdatne do przychowki. Chęć kupna maiący zechcą udać się do niżej podpisanego Rządcy rzeczonych dóbr, w tychże zamieszkałego. — *Teofil Jakobson.*

W dniu onegdajszym zrana, zgubiono na ulicy Mazowieckiej lub w Aleiach blaszkę srebrną od ładownicy. Kto takową znalazł, niech raczy oddać pod Nr 1338, za nagrodą.

☞ W domu Nr 2245 przy ulicy Nalewki sytuowanym, różne mieszkania na pierwszem piętrze są do naięcia od Sgo Michała r. b. 1828. Wiadomość w tym względzie można powziąść od Właściciela domu tamże mieszkaiącego.

Koczyk bardzo letki, parokonny, mało używany z kuferkiem walizą i szkatułką, iest do sprzedania za pomierną cenę, przy ulicy Leszno Nr 729.

Zgubiono lub przez zapomnienie zostawiono w Kąpieli u Kurca ieden Pierścień Brylantowy i trzy inne Pierścionki, wszystkie zupełnie nowe, zawinięte w papier. Kupowane one były u Pana Neubauer Jubilera mieszkaiącego na Krakowskiem Przedmieściu obok Dzwonnicy OO. Bernardynów. Łaskawy znalazca raczy ie złożyć do tegoż Pana Neubauer za przyzwoitą nagrodę, gdzie przed okazaniem ich dokładny opis każdego Pierścionka mieć może.

Ktoby miał dom ze Stajniami, Wozowniami, (tem lepiej zaiezdny) w Warszawie do wydzierżawienia na lat 3 od S. Michała r. b. niech raczy swój Adres zostawić przy ulicy Dziekanka w domu Nr 2678 u Gospodarza na pierwszem piętrze mieszkaiącego.

Osoba płci żeńskiej w wieku podeszłym, życzy sobie weyść w służbę za gospodynię do osoby bezżennej, będąc opatrzona dobremi świadectwami. Obowiązek ten przyiąć może od 1 Paź: r. b. bliższą wiadomość powziąść można przy ulicy Solec Nr 2920 Lit: B.

Wapno Krakowskie w dobrym gatunku iest do sprzedania za pomierną cenę, na Solcu pod Nr 2928.

Daniel Osypowicz Kupiec przybyły z Georgji przywiózł partję Olejku różanego w najlepszym gatunku, poleca się łaskawej publiczności. Mieszka w Hotelu Drezdeńskim przy ulicy Długiej pod Nr 556.

W tych dniach przybył do Warszawy Trziński Antoni Burmistrz Miasta Bendzina z Obwodu Olkuskiego, mieszka pod Nr 1064 przy ulicy Królewskiej.

Podaie się do publiczuej wiadomości, iż w Baterji Pozycyjnej Artyllerji Konnej Gwardji znajduią się Konie ranżerowane do sprzedania.

Pan Rozenkranc przybyły z Harlem z Holandji, sprzedaie za cenę umiarkowaną prawdziwe Cebule holenderkie rozmaitych kwiatów, które zasadzić można tak w domach, iako też na gruncie ogrodowym; zapewniaiąc każdego z Amatorów i znawców Kwiatów, iż pomienione Cebule, są w gatunku najwyborniejszym, oczym przekona się każdy, gdy kwiaty wydadzą. K o m e r n i R e j b e r mieszka w Hotelu Lipskim pod Nr 603.

Administracja Ekonomiczna dóbr Radzymińskich. Ma zaszczyt uwiadomić Osoby interessowane, iż w dobrach Radzymińskich, o półtory mili od Warszawy odległych, iest do sprzedania 40 sztuk tryków, merynosów, co do cienkości runa rozgatunkowanych. — Radzymin d. 13 Września 1828 r. — *Kamieth* Inspektor.

Do handlu Pawła Jaworskiego przy ulicy Sto Jerskiej pod Nr 1774 nadszedł transport świeżych Holenderskich Śledzi które sprzedaią się na achtelki i pół achtelki iako też i na sztuki za mierną cenę.

Austerja murowana, na trakcie Siennickim czyli Włodawskim, o 2 mil od Warszawy, iest do wydzierżawienia od Sgo Michała r. b. na rok ieden za złp: 1000. Chęć maiący tej dzierżawy, zechce się zgłosić do Dziedzica mieszkaiącego w Dobrach Wólka Zerzeńska, na trakcie Karczewskim o półtory mili od Warszawy. W tychże dobrach iest Kolonja o 30tu morgach chełmińskich, z domem mieszkalnym nowo stawionym, w wieczystą dzierżawę do wypuszczenia.

TEATR. Jutro 18ty raz Opera *Dama biała.*